

ת"פ 39579/01/14 - מדינת ישראל נגד אולג צ'רנוב, אנסטסיה סוקולוב

בית משפט השלום בקריית גת

23 יוני 2015

ת"פ 39579-01-14 מדינת ישראל נ' צ'רנוב ואח'

בפני כב' השופטת נגה שמואל-מאיר

מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד

נגד

1. אולג צ'רנוב

2. אנסטסיה סוקולוב

המאשימה

הנאשמים

נוכחים:

ב"כ המאשימה מתמחה מזי באני

הנאשמים בעצמם ובא כחו עו"ד שקלאר

גזר דין בעניינו של הנאשם 1

כללי:

הנאשמים הנם בני זוג אשר היו נשואים במועד הרלבנטי לכתב האישום במשך כעשרה חודשים והתגוררו יחד ברחוב נורוק 4 דירה 14 באשקלון (להלן: "הבית")

1. הנאשם 1 (להלן: "הנאשם") הורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן בעבירות של גידול, יצור והכנת סמים מסוכנים והחזקת כלים המשמשים להכנת סם בניגוד לסעיפים 6 ו-10 רישא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973 (להלן: "פקודת הסמים"), ואילו הנאשמת 2 (להלן: "הנאשמת") הודתה במסגרת הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן בעבירה של החזקת סם מסוכן לצריכה עצמית בניגוד לס' 7(א)+7(ג) סיפא לפקודת הסמים, בכך, שביום 14/1/2014 בסמוך לשעה 22:00 גידל הנאשם בבית בתוך ארון מטבח המצופה בנייר כסף - 7 שתילי קנבוס במשקל כולל של 746.2 גרם נטו.

2. עוד נטען, כי בנסיבות המתוארות, החזיק הנאשם בצוותא חדא אביזרים שונים המשמשים להכנת סם לצריכה עצמית ובכלל זה, עציצים, בקבוקי השקיה, חומרי הדברה, דשן, אדמה, מאוורר, משקל, שעון קוצב מים, שעון חשמל וצינור אלומיניום.

3. כמו כן נטען, כי הנאשם החזיק באותו המועד בסלון ביתו ובחדר השינה 10.8 גרם נטו של סם מסוכן מסוג קנבוס, כשהוא מחולק למספר מכלים וביניהם: קופסת סיגריות, צנצנת, קופסאות פלסטיק כתום ושקוף.

עמוד 1

4. בנסיבות המתוארות, נטען, החזיקה הנאשמת את הסמים לצריכתה העצמית.

א. טענות הצדדים:

5. ב"כ המאשימה הטעימה כי יש להטיל על הנאשם עונשים של מאסר בן 6 חודשים אשר יכול וירוצה בעבודות שירות, מאסר מותנה, חתימה על התחייבות להימנע מביצוע עבירה, פסילה בפועל ופסילה מותנית, תוך שטענה כי מתחם הענישה הראוי בעבירות סמים בנסיבות דומות למקרה דנן נע בין מאסר קצר לבין 8 חודשי מאסר בפועל. ב"כ המאשימה עמדה על חומרת העבירות שביצע הנאשם, הדגישה את הצורך להילחם בנגע הסמים בדרך של ענישה מרתיעה, וטענה כי עניינו של הנאשם אינו מצדיק הימנעות מהרשעה.

6. הסיגור טען כי מתחם הענישה הראוי אינו דומה לזה שהציגה המאשימה, אלא נע בין צו של"צ ללא הרשעה לבין מאסר בפועל בן 6 חודשים במקרים חמורים יותר, ועתר לבכר בעניינו של הנאשם את שיקולי השיקום ולהשית עליו עונש בדמות עבודות שירות לתועלת הציבור ללא הרשעה, תוך שהפנה לנסיבותיו האישיות של הנאשם, לגילו הצעיר, לעובדה כי זו לו הסתבכותו הפלילית הראשונה, להודאתו במיוחס לו ולהמלצתו החיובית בעיקרה של שירות המבחן.

7. הנאשם עתר להימנע מלהשית עליו עונש בדמות עבודות שירות על מנת שלא לפגוע בתעסוקתו ולהימנע מהרשעתו בדין על מנת שלא לסכל אפשרות מעברו למקום עבודה אחר הקרוב לביתו.

ב. תסקיר שירות המבחן:

8. מתסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו של הנאשם ביום 19/4/2015 עולה כי מדובר בנאשם בן 27; נולד בבלרוס; עלה לישראל עם אמו בשנת 1993 בהיותו בן 6; נשוי לנאשמת; אב לתינוקת בת כחודשיים; נעדר כל עבר פלילי.

9. שירות המבחן מפרט עוד מקורותיו של הנאשם ומפאת צנעת הפרט לא ארחיב לבד מלציין כי, הוריו של הנאשם התגרשו בילדותו טרם עלייתו לישראל וכי מאז נותק הקשר עם האב; לדברי הנאשם, בנערותו התקשה בלימודים, התקשה להשתלב חברתית, דבר אשר הוביל להתערותו בחברה שולית בה מצא מענה לצרכי שייכות והחל לפעול על פי נורמות ההתנהגות המקובלות בה, שכללו בין היתר שימוש בסמים; סיים 12 שנות לימוד; שירת שירות סדיר מלא בצה"ל, במהלכו תיפקד באופן תקין, למעט עבירת נפקדות אחת בגינה ריצה עונש מאסר בכלא צבאי למשך שבוע; לאחר שירותו הצבאי החל להשלים בגרויות, עבד כמתרגל לקראת בחינות הבגרות ולמד לימודי מדעי המחשב והנדסת תוכנה באוניברסיטה הפתוחה. אולם, לדבריו אינו זכאי לקבלת תואר שכן לא השלים את מלוא הדרישות הלימודיות; עבד במרוצת השנים בחברות שונות

בתחום המחשוב; עובד כמתכנת בחברת "צ'ק פוינט" מיום 2/4/2013.

10. הנאשם מסר לשירות המבחן כי בגיל 15 החל לצרוך סמים מסוג קנבוס על רקע חברתי; בתקופת נערותו התנסה גם בשימוש בסמים מסוג אקסטזי ו-L.S.D.; לאורך השנים המשיך לעשות שימוש בסם מסוג קנבוס כאשר בשנים האחרונות השימוש בסם הפך ליומיומי ונמשך עד למעצרו בגין תיק זה; מאז מעצרו חדל לעשות שימוש בסם; לדבריו, השימוש בסם סייע לו לתחושת רוגע ושימש כמפלט זמני ממחשבות שליליות ומלחצים, וכי כיום הוא מבין שהיווה מענה לא אדפטיבי לצרכיו הרגשיים.
11. שירות המבחן מצוין כי שתי בדיקות השתן שהגיש הנאשם נמצאו נקיות משרידי סם וכי הנאשם מכיר כיום בהשלכות השליליות של השימוש בסם על תפקודו במישורי חיי השונים, כמו גם למחירים הכבדים ששילם ועתיד לשלם בעקבות ההליך המשפטי המתנהל כנגדו.
12. שירות המבחן מצוין עוד, כי שיקף בפני הנאשם הערכתו לפיה, קיימת בעניינו חשיבות לבחינה פנימית אודות הצרכים הרגשיים הלא מסופקים שהובילוהו לעשיית שימוש בסם ואולם, הנאשם שלל צורך טיפולי בתחום ההתמכרויות שכן, לדבריו כיום איננו עושה שימוש בסמים, לא עסק בסחר בסם במהלך חייו, ומסר כי במידה ובעתיד ירגיש צורך בכך, יפנה בעצמו לגורמי הטיפול.
13. בכל הנוגע לעבירות נושאות האישום, הנאשם הודה במיוחס לו ולקח אחריות מלאה על ביצוע העבירות. הנאשם הסביר את ביצוע העבירות על רקע צריכתו ארוכת השנים של סמים, ועל רקע בחינתו דרכים בהן יוכל לגדל סמים בביתו. לשם כך, פנה לאתרים ברשת האינטרנט, שם התוודע לדרך הגידול, לחומרים ולעזרים הנדרשים לצורך הקמת מעבדה ביתית קטנה לגידול ולהכנת סמים מסוג קנבוס. הנאשם הודה כי לגידול הסמים בביתו התווסף ערך חברתי, עת ארח חברים בביתו ו"כבד" אותם בסמים שייצר בביתו.
14. הנאשם הציג בפני השירות עמדות השוללות כיום שימוש בסמים נוכח העבירה הפלילית הקבועה בחוק ולא מתוך הכרה בפגיעה המשמעותית הנגרמת כתוצאה משימוש בסמים, והדגיש את המחירים הכבדים אותם נאלץ לשלם בגין מעורבותו בעבירות.
15. שירות המבחן התרשם מן הנאשם כאדם צעיר, בעל יכולות מילוליות וקוגניטיביות טובות, המבטא שאיפות לתפקוד נורמטיבי ללא מעורבות בפלילים, שניכר כי במהלך השנים תפקד באופן תקין, חיובי ונורמאטיבי למעט צריכת הסמים. שירות המבחן התרשם עוד, כי הנאשם בעל יכולות גבוהות בתחומי ההשכלה והתעסוקה, תוך שבמהלך השנים גילה יכולת טובה להסתגלות ולהתמדה במסגרות השונות, ובכלל זה, במסגרת הצבאית, במוסדות להשכלה גבוהה ובמסגרות התעסוקתיות בהן שולב, וכי קיימים אצלו צרכים רגשיים מורכבים נוכח נסיבות חייו הקשות, וביניהן - ניתוק הקשר עם אביו, מעברי דירה תכופים, והתמודדותו החברתית.

16.

בעקבות ההליכים המשפטיים, התרשם השירות כי הנאשם מכיר בהשלכות ובהשפעות השליליות שיש לשימוש בסם על האופן בו ניהל את חייו וכי הוא מבין כיום את המשמעות של התנהלות עוברת חוק ואת המחירים המשפטיים שיש בגינה, תוך שההליך המשפטי המתנהל נגדו היום מהווה עבורו גורם מרתיע ומציב גבולות להישנות התנהגות פורצת חוק בעתיד.

17.

שירות המבחן העריך כי מן הנאשם נשקפת מסוכנות נמוכה להישנות התנהגות עוברת חוק. להערכתו זו הגיע השירות תוך שלקח בחשבון בין היתר את השיקולים הבאים: מחד גיסא, דפוסי השימוש בסם אשר אפיינו את הנאשם במהלך השנים ובשנים האחרונות, אשר להערכת השירות השפיעו באופן שלילי על תפקודו במישורי חייו השונים, הובילו למעורבותו הפלילית, ועלולים בעתיד להוביל להסתבכויות חוזרות במידה ולא יערוך שינוי בדפוסים אלו. מאידך גיסא, התנהלותו החיובית במשך השנים ללא מעורבות פלילית, היותו של ההליך המשפטי גורם מרתיע וממנף לעריכת שינוי בדפוסי השימוש בסם, וההתרשמות לפיה, הנאשם מכיר כיום במחירים הכבדים להם נדרש בעקבות מעורבותו בעבירות נושאות האישום.

18.

שירות המבחן לא מצא מקום להמליץ על ביטול הרשעת הנאשם לאור אופי העבירות, התכנון והביצוע להם נדרש הנאשם לאורך תקופה, העובדה כי השימוש וגידול הסם היה חלק משמעותי מאורחות חייו ומדפוסי התנהלותו ולאור ההערכה לפיה, הרשעה לא תפגע ביכולתו התעסוקתית ובהעדר סיבות מיוחדות אחרות.

19.

בסופו של יום, המליץ שירות המבחן על ענישה חינוכית-שיקומית בדמות צו שירות לתועלת הציבור בהיקף של 340 שעות, שיהיה בה כדי להוות גבול ברור להתנהלותו ולצמצם את הסיכון הנשקף ממנו להישנות מקרי עבירה דומים.

ג. חוות דעת הממונה על עבודות השירות:

20.

מחוות דעת הממונה על עבודות השירות שהוגשה בעניינו של הנאשם ביום 19/5/2015 עולה, כי הנאשם נוטה להקל בחומרת העבירות בהן הורשע וכי הביע חששות בדבר ביצוע עבודות השירות. יחד עם זאת, למרות החששות האמורים, הביע הנאשם מוטיבציה להשתלב במסגרת זו, ובסופו של יום נמצא מתאים לביצוע עבודות שירות.

ד. דיון והכרעה:

21.

בסימן א'1 לפרק ו' לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "החוק") אשר הוסף לחוק במסגרת תיקון מס' 113 נקבע עקרון ההלימה כעקרון המנחה בענישה, היינו ניתן משקל בכורה לשיקולי גמול, ונקבע כי בראש ובראשונה על העונש להלום את חומרת העבירה בנסיבותיה ואת מידת אשמו של הנאשם.

בקביעת מתחם העונש ההולם בהתאם לעקרון ההלימה יש להתחשב בערך החברתי שנפגע כתוצאה מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת, ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

ד.1. הערך החברתי שנפגע כתוצאה ממעשי הנאשם:

22.

אין צורך להכביר מילים בנוגע לחומרה הרבה הכרוכה בעבירות הסמים. פקודת הסמים המסוכנים נחקקה על מנת להגן על ערכים חברתיים מרכזיים ובראשם החובה להגן על שלומו של הציבור, על בריאותו, על בטחונו האישי ועל רכושו. עבירות הסמים פוגעות פגיעה קשה לא רק במשתמשים בסם, אלא גם בבני משפחתם, חברים ומכריהם וכן בציבור בכללותו, אשר הופך לא פעם קורבן לעבירות רכוש ואלימות המבוצעות לצורך מימון ההתמכרות. בית המשפט העליון קבע בשורה ארוכה של פסקי דין כי נגע הסמים פשה בארצנו כמגיפה ומשכך, מצווים בתי המשפט לתרום את חלקם במלחמה בנגע זה באמצעות הטלת עונשים חמורים ומרתיעים, וכי מי שנגרר אחרי מעשי עבירה המסכנים חיי אדם בצורה מפליגה, צריך לדעת אל-נכון כי אם יתפס יטופל עניינו בכל חומרת הדין (ראו לעניין זה: ע"פ 575/88 עודה נ' מדינת ישראל (פורסם במאגרים המשפטיים)).

יפים לעניין זה דבריו של כב' השופט נ' הנדל בע"פ 972/11 מדינת ישראל נ' אמארה (פורסם במאגרים המשפטיים):

"את נגע הסמים יש לעקור מן השורש. ייצור, הפצה, סחר וכמובן גם שימוש בסמים - כל אלו מסבים נזק עצום. הנזק נגרם לא רק למעגל הסגור של המעורבים הישירים בביצוע העבירות, אלא גם לחברה בכללותה..."

ראו גם דבריו של כב' השופט א' שהם בע"פ 3117/12 אריב נ' מדינת ישראל (פורסם במאגרים המשפטיים):

"בית משפט זה עמד, לא אחת, על חומרתן היתרה של עבירות הסמים, ועל ההשלכות הקשות שיש לשימוש בסם על גופו ועל נפשו של המשתמש (ראו, למשל, ע"פ 6029/03 מדינת ישראל נ' שמאי, פ"ד נח (2) 734 (2004)). לפיכך, אמורה הענישה "לשקף את הצורך הדוחק להביא להדברת הנגע" (שם, בעמ' 740). בע"פ 9482/09 ביטון נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו], (24.7.2011) נתן חברי, השופט ס' ג'ובראן, ביטוי למדיניות הענישה בעבירות סמים, באומרו: "אכן, נגע הסמים הפוגע קשות בחברתנו מחייב מלחמת חורמה והעונשים שיגזרו על ידי בתי המשפט בשל עבירות סמים צריכים להשתלב במאבק הכולל להדברת הנגע. על כן, יש ליתן משקל ממשי לשיקול ההרתעתי אל מול השיקולים האישיים, אשר משקלם יהיה נמוך יותר במקרים כגון אלה."

ד.2. מידת הפגיעה בערך המוגן:

פירוט נסיבות רלוונטיות לפי ס' 40 ט (א) (1)-(5) :

23.

מידת הפגיעה בערך המוגן בעניינינו הינה ממשית וזאת בהתחשב בעובדה כי הנאשם הקים מעין מעבדת סמים ביתית והחזיק ברשותו מגוון אמצעים ובכלל זה, שעון חשמל, אמצעי השקיה ודישון ומשקל. כל אלו, נועדו לגידול ולאחזקת סם מסוכן מסוג קנבוס, במשקל כולל של כ- 750 גרם נטו.

24.

התמונה המצטיירת הינה, כי למעשיו של הנאשם קדם תכנון מוקדם והשקעה בזמן ובמשאבים כאשר חלקו העיקרי והמרכזי של הנאשם בביצוע העבירות הוא גבוה. יכולתו של הנאשם להבין את מעשיו ואת הפסול שבהם לא נגרעה וכך גם יכולתו להימנע מביצוע מעשיו נוכח שליטתו המלאה עליהם וברי, כי הוא אינו קרוב לסייג האחריות הפלילית. כעולה מדברי הנאשם בפני שירות המבחן, הרקע לביצוע העבירות היה השימוש היומיומי שעשה בסמים שסייע לו לתחושת רוגע וכמפלט זמני ממחשבות שליליות, ולפיכך החל לבחון דרכים לבנות בביתו "מיני מעבדה" לגידול סמים לצריכתו העצמית, תוך שהתוודע לדרך הגידול, לחומרים ולעזרים הנדרשים לצורך כך באמצעות למידה מאתרים ברשת האינטרנט.

25.

ברי, כי אין בהסבריו אלה של הנאשם בשום אופן כדי להצדיק את מעשיו ולגרוע מהביטחון הנדרש לציבור, המבקש להיות מוגן מפני פגיעתם הקשה של סמים מסוכנים, כשבעניין זה יש להביא בחשבון את הנזק הישיר והעקיף שנגרם ושעלול היה להיגרם מביצוע העבירות. המחוקק ראה בחומרה את ביצוען של עבירות גידול הסם ואחזקת הכלים לצורך הגידול. יחד עם זאת, לא התעלמתי מכך כי במקרה שבפני אין אינדיקציה לכך שפוטנציאל זה מומש, ועל פניו נראה כי הסם לו היה מכור אכן שימש את הנאשם לצריכתו העצמית במסגרת חוג מכריו המצומצם.

ד.3. מדיניות הענישה:

26.

מדיניות הענישה בעבירות הסמים בהן הורשע הנאשם, מתחשבת בצורך במאבק בנגע הסמים המסוכנים ובפרט אלו שלא נועדו לצריכה עצמית וצופים פני הוצאתם מידי המחזיק לציבור בכללותו. בחינת מדיניות הענישה הנוהגת מעלה כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשים במנעד רחב, החל ממספר חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות ועד לתקופות מאסר ממושכות.

פירוט פסיקה רלוונטית

ברע"פ 8374/06 **גילילוב נ' מדינת ישראל** (12.12.06) (פורסם במאגרים המשפטיים), דחה בית המשפט העליון בקשת רשות ערעור לעונש שהוטל על נאשם, נעדר עבר פלילי, שהורשע על יסוד הודאתו בעבירה של החזקת סמים מסוכנים שלא לצריכה עצמית מסוג קנבוס במשקל של 869.14 גרם. על הנאשם הוטל עונש של - **5 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ומאסר מותנה**.

ברע"פ 10423/09 **שורר נ' מדינת ישראל** (26.4.10) (פורסם במאגרים המשפטיים), דחה בית המשפט העליון בקשת רשות ערעור לעונש שהוטל על נאשם, נעדר עבר פלילי, שהורשע על יסוד הודאתו בעבירה של החזקת סמים

מסוכנים שלא לצריכה עצמית מסוג קנבוס במשקל של 574.75 גרם. על הנאשם הוטל עונש של - **6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר מותנה, קנס והתחייבות כספית להימנע מביצוע עבירה.**

ברע"פ 6987/13 **אנטוני אברמוב נגד מדינת ישראל** (פורסם במאגרים המשפטיים), דחה בית המשפט העליון בקשת רשות ערעור לעונש שהוטל על נאשם שהורשע בגידול סמים - שתילי קנבוס במשקל של כעשרה ק"ג, באחזקת כלים ששימשו לגידול סמים וכן בעבירות תעבורה נוספות. בית המשפט המחוזי דחה את הערעור שהגיש הנאשם על הענש שהוטל עליו בבית משפט השלום ושעמד על - **12 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, קנס, פסילת רישיון נהיגה ופסילה על תנאי.** בית המשפט השלום קבע כי מתחם הענישה בעניינו של הנאשם נע בין 6 חודשי עבודות שירות לבין 24 חודשי מאסר בפועל.

בעפ"ג (מרכז) 52810-07-10 **עזריה נ' מדינת ישראל** (21.12.10), הנאשם הורשע בבית משפט השלום בעבירות של גידול סמים מסוכנים, החזקת סמים מסוכנים שלא לצריכה עצמית והחזקת כלים להכנת סם בכך, שבביתו נמצאה מעבדה לייצור סמים בה גידל 38 שתילי סם מסוג קנבוס במשקל של 1.180 ק"ג נטו וכלים לצורך גידול השתילים, סם מסוג חשיש במשקל של 277.29 גרם נטו, וסם "חגיגת" במשקל של 94.66 גרם. בית משפט השלום גזר על הנאשם עונש של מאסר בפועל בן 9 חודשים, מאסר מותנה וקנס. בית המשפט המחוזי הקל בעונשו של הנאשם בהתחשב בהליך גמילה מוצלח שעבר והעמיד את עונשו על - **6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות.** בית המשפט קבע:

"הענישה של מאסר בפועל מאחורי סורג ובריא תואמת את רף הענישה הראוי בעבירות של גידול סמים, במיוחד בקנה מידה ובהתייחס למעבדת גידול סמים כפי שבעניינו כך שגזר הדין היה נכון לעת בה ניתן. אלא שהמערער עשה כבוד דרך ארוכה, אשר החלה עוד בטרם מתן גזר-הדין ובעת ההליך בבימ"ש קמא, ונמשכה בהתמדה עד היום".

בעפ"ג (מחוזי מרכז - לוד) 33896-04-14 **זוארץ נ' מדינת ישראל** (24.6.14), השית בית משפט השלום על נאשם שהורשע בעבירות של גידול סם מסוכן, החזקת סם שלא לצריכה עצמית והחזקת כלים המשמשים להכנת סם בכך, שהתקין בדירה שכורה יחד עם אחרים אביזרי חשמל והתקנים שונים שיועדו לגידול סם שכלל 257 שתילים מסוג קנבוס במשקל של 9.4 ק"ג וכן החזיק בכמות נוספת של סם במשקל של 669.65 גרם - **8 חודשי מאסר בפועל, מאסרים מותנים וקנס.** בית המשפט המחוזי מצדיק את העונש שהוטל על הנאשם בנסיבות העניין ואולם, מוצא להקל בעונשו של הנאשם, כך שמתקופת המאסר שהושתה עליו ינוכו ימי מעצרו ומפחית את תקופת המאסר ל - **6.5 חודשים.**

בת"פ (שלום באר שבע) 5202/08 **מדינת ישראל נ' נחמני** (14.7.09), בית המשפט משית על נאשם שהורשע בעבירות של גידול, יצוא והכנת סמים מסוכנים והחזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית בכך, שלצורך מכירת סם מסוג קנבוס הקים בביתו חממה בה גידל 421 שתילים במשקל כולל של 3.297 ק"ג נטו - **עבודות של"צ בהיקף של 400 שעות, צו מבחן, מאסרים מותנים וקנס.** בית המשפט מתחשב בעברו הפלילי הנקי, בפרק הזמן הממושך בו היה נתון הנאשם במעצר בגין תיק זה, בהתגייסותו להליך טיפולי לגמילה מסם, בהמלצתו החיובית של שירות המבחן ובהערכתו לפיה, עונש שירוצה בעבודות שירות עלול להסיג לאחור את הישגיו השיקומיים ויחרף את המצוקה בה נתון.

בת"פ (שלום טבריה) 764-04-09 **מדינת ישראל נ' מוריני ואח'** (25.6.09), נגזר על נאשמים, נעדרי עבר פלילי, שהורשעו בעבירות של החזקת סם שלא לצריכה עצמית וניסיון לשיבוש מהלכי משפט (על נאשם 1 בלבד) בכך שהחזיקו 539.49 גרם נטו של סם מסוג חשיש, 62.66 גרם נטו נוספים של סם מסוג חשיש ו 6.48 גרם נטו של סם מסוג קנבוס - **6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסרים מותנים, פסילת רישיון נהיגה והתחייבות**

להימנע מביצוע עבירה.

בת"פ (שלום קרית גת) 42234-04-12 **מדינת ישראל נ' קליינשמידט** (12.6.13), נגזר על נאשם שהורשע במסגרת הסדר טיעון בגידול סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל של 3.5 ק"ג נטו - **6 חודשי עבודות שירות, מאסר מותנה, קנס, חתימה על התחייבות להימנע מביצוע עבירה ופסילה בפועל.**

בת"פ (שלום אשקלון) 28760-03-13 **מדינת ישראל נ' סמנצנקו ואזיזוב** (17.9.13), הנאשמים הורשעו על יסוד הודאתם בעבירות של גידול, ייצור והכנת סמים מסוכנים והחזקת כלים להכנת סם שלא לצריכה עצמית בכך, שגידלו 3 שתילי קנבוס בדירתם במשקל כולל של 1,700 גרם נטו והחזיקו בכלים המשמשים להכנת סם וביניהם: מפוח, מנורות, מד טמפרטורה, מאורר, בקבוקונים, תכשירים שונים ושעוני חשמל. בית המשפט סוטה לקולא ממתחם הענישה הראוי תוך שמתחשב בנסיבותיהם האישיות של הנאשמים, ובכלל זה בגילם הצעיר, בעברם הנקי, בהירתמותם להליך טיפולי ובהמלצתו החיובית של שירות המבחן ומשית על כל אחד מן הנאשמים - **עבודות של"צ בהיקף של 300 שעות, צו מבחן, מאסר מותנה, קנס, חתימה על התחייבות להימנע מביצוע עבירה ופסילה מותנית.**

יצוין כי בע"פ (מחוז-ב"ש) 67356-10-13 (מיום 8.1.14) דחה בית המשפט המחוזי את ערעורו של הנאשם 1 על הרשעתו והותיר את ההרשעה על כנה.

בת"פ (שלום קרית גת) 60710-06-13 **מדינת ישראל נ' יזיכין** (22.10.14), בית המשפט מוצא לנכון לחרוג ממתחם העונש ההולם לאור מחויבותו להליך טיפולי של נאשם שהורשע בעבירות של החזקת סם שלא לצריכה עצמית והחזקת סם לצריכה עצמית בכך, שהחזיק ברכבו סם מסוג קנבוס במשקל של כ- 16 גרם ובכך שהחזיק במטבח הדירה סם מסוג קוקאין במשקל של כ- 1.6 גרם, ומשית עליו - **עבודות של"צ בהיקף של 300 שעות, צו מבחן, מאסרים מותנים, חתימה על התחייבות להימנע מביצוע עבירה, פסילה בפועל וקנס כספי.**

27. לאור כל האמור לעיל, בהתחשב בערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה ממעשי הנאשם, מידת הפגיעה בהם, בנסיבות ביצוע המעשים ולאחר שבחנתי את מדיניות הענישה הנוהגת, אני קובעת כי מתחם העונש ההולם **נע בין 4 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות לבין 8 חודשי מאסר.**

28. למעלה מן הצורך יצוין כי עיקר הפסיקה אליה הפנה הסנגור איננה דומה למקרה שלפנינו. ראש וראשית, מדובר בפסיקה שברובה ניתנה טרם כניסתו של תיקון 113 לחוק העונשין לתוקף ובכלל זה: ת"פ (שלום כפר סבא) 1148/01 **מדינת ישראל נ' מעיין** (24.12.02), ת"פ (שלום תל אביב) 9341/04 **מדינת ישראל נ' דרעי** (7.9.05), ת"פ (שלום תל אביב) 3312/07 **מדינת ישראל נ' בנבנשתי** (2.11.07), ת"פ (שלום ירושלים) 3298/07 **מדינת ישראל נ' מתן** (6.6.08) ת"פ (שלום צפת) 18370-07-09 **מדינת ישראל נ' הכהן** (23.5.10), ת"פ (שלום תל אביב) 2268-08-10 **מדינת ישראל נ' מתוקי** (19.7.11), ות"פ (שלום פתח תקווה) 15735-12-10 **מדינת ישראל נ' אסביאן** (18.10.12)

שנית, ולגופו של עניין:

בת"פ (שלום כפר סבא) 1148/01 **מדינת ישראל נ' מעיין** (24.12.02), מדובר בנאשמת שיוחסו לה עבירות של החזקת סם שלא לצריכה עצמית, גידול סם מסוכן והחזקת כלים בכך, שהחזיקה 272 גרם של סם מסוכן מסוג קנבוס כמו גם בכלי המשמש לצריכתו ובחצר ביתה גידלה הנאשמת שני צמחי קנבוס במשקל של כ- 60 גרם. בית

המשפט מנמק את החלטתו בדבר ביטול ההרשעה לאור **המלצתו החיובית של שירות המבחן**, הליך שיקום משמעותי שעברה הנאשמת, עברה הפלילי הנקי, גילה הצעיר, **והחשש הקונקרטי לפיו, הרשעה תפגע באפשרות העסקתה של הנאשמת במגזר הציבורי** לו היא שואפת.

בת"פ (שלום תל אביב) 9341/04 מדינת ישראל נ' דרעי (7.9.05), מדובר בנאשם שיוחסה לו עבירת גידול סם בכך, שגידל בביתו 3 שתילי קנבוס בעציצים בכמות של 64.40 גרם נטו, בהחזקת סם לצריכה עצמית במשקל של 25.03 גרם ו- 3 כדורי אקסטזי ובהחזקת חמש מחסניות לרובה. בית המשפט מנמק את החלטתו בדבר ביטול ההרשעה לאור הליך טיפולי חיובי שעבר, **המלצתו החיובית של שירות המבחן** ולאור **הפגיעה המוחשית - קונקרטית במשלח ידו כפקח ברכבת ישראל** היה ויורשע בדיון.

בת"פ (שלום תל אביב) 3312/07 מדינת ישראל נ' בנבנשתי (2.11.07), מדובר בנאשם שיוחסה לו עבירת גידול סם בכך, שגידל בביתו 7 שתילי קנבוס במשקל כולל של 81.72 גרם. בית המשפט מנמק את החלטתו בדבר הימנעות מהרשעה לאור היותו של הנאשם **על סף הקטינות** במועד ביצוע העבירה, **המלצתו החיובית של שירות המבחן** ומהחשש כי הרשעה תפגע בעתידו.

ת"פ (שלום ירושלים) 3298/07 מדינת ישראל נ' מתן (6.6.08), מדובר בנאשם שיוחסה לו 4 עבירות של סחר בסמים בכך, שמכר לסוכנת משטרתית בארבע הזדמנויות שונות סם מסוג חשיש בכמויות של: כ- 23 גרם, כ- 19 גרם, כ- 25 גרם בתמורה ל 500 ₪ בכל פעם. בית המשפט מנמק את החלטתו בדבר הימנעות מהרשעה לאור גילו הצעיר של הנאשם, נסיבות ביצוע העבירה שכללו **מצב נפשי קשה** עקב שירותו הצבאי כלוחם בצנחנים בתקופת ההתנתקות ברצועת עזה ובמלחמת לבנון השנייה, שהייתה בת עשרת החודשים במעצר ובשל **המלצתו החיובית והחד משמעית של שירות המבחן**.

בת"פ (שלום צפת) 18370-07-09 מדינת ישראל נ' הכהן (23.5.10), מדובר בנאשם שיוחסה לו עבירות של החזקת סם שלא לצריכה עצמית ואספקת סם בכך, שבמהלך חודשיים נהג לספק לאחר סם מסוג חשיש בכמות שאיננה ידועה. הנאשם צרף שני תיקים האחד, בעבירות של גידול סם והחזקת נכס החשוד כגנוב והשני, בעבירה של יצוא ואספקת סמים מסוכנים. בית המשפט מנמק את החלטתו בדבר הימנעות מהרשעה לאור גילו הצעיר של הנאשם, **המלצתו החיובית של שירות המבחן** והחשש כי הרשעה תפגע פגיעה ממשית בעתידו.

ת"פ (שלום תל אביב) 2268-08-10 מדינת ישראל נ' מתוקי (19.7.11), מדובר בנאשם שיוחסה לו עבירת גידול סם מסוכן מסוג קנבוס **בהזדמנות אחת ובכמות שאיננה ידועה**. בית המשפט מנמק את החלטתו בדבר הימנעות מהרשעה לאור גילו הצעיר של הנאשם, חלוף הזמן, החשש כי הרשעה תפגע בהמשך התפתחותו המקצועית ולאור **המלצתו החיובית של שירות המבחן**.

בת"פ (שלום פתח תקווה) 15735-12-10 מדינת ישראל נ' אסבייאן (18.10.12), מדובר בנאשם שיוחסה לו עבירות של החזקת סמים לצריכה עצמית, גידול וסחר בסמים בכך, שהחזיק סם מסוכן מסוג חשיש במשקל של 2.5

גרם, מכר לשוטר סם מסוכן מסוג חשיש במשקל של 14 גרם בתמורה ל ₪ 450 וגידל בדירתו שני שתילי קנבוס. בית המשפט מנמק את החלטתו בדבר ביטול ההרשעה לאור **המלצתו החיובית של שירות המבחן**, החשש הממשי **לפגיעה בתכניותיו של הנאשם לעסוק ברפואה** כתוצאה מהרשעה ולאור הליך שיקום משמעותי וארוך טווח שעבר הנאשם.

זאת ועוד, יצוין כי בעפ"ג (מחוז-מרכז) 53414-11-12 קיבל בית המשפט המחוזי את ערעור המדינה, הורה על הרשעתו של הנאשם והשית עליו עונשים של מאסר מותנה ועבודות של"צ. מצער הדבר, כי ב"כ הנאשם לא בדק היטב את הפסיקה שהוגשה לעיונו של בית המשפט, ולא הבחין כי בתיק זה הוגש ערעור אשר התקבל.

29. אף הפסיקה אליה הפנה הסנגור בטיעוניו שיתנה לאחר כניסת תיקון 113 לתוקף: ת"פ (שלום עכו) 34299-09-12 **מדינת ישראל נ' שכטר** (15.9.13) ות"פ (שלום ירושלים) 19-02-12 **מדינת ישראל נ' דביר** (22.12.13) אינה דומה למקרה שלפנינו.

בת"פ (שלום עכו) 34299-09-12 **מדינת ישראל נ' שכטר** (15.9.13), דובר בנאשם שהורשע בעבירות של גידול והחזקת סם שלא לצריכה עצמית בכך שגידל בשטח פתוח שתילי קנבוס במשקל של 1.129 גרם והחזיק בתוך תיק הרכב סם מסוג קנבוס במשקל של 6.92 גרם. בית המשפט משית על הנאשם עונש של מאסר מותנה וקנס, תוך שמקבל **הסדר סגור לעניין העונש** שנרקם בין הצדדים לאור נסיבותיו האישיות החריגות של הנאשם ובכלל זה: **מצבו הרפואי הקשה והיותו בעל היתר לשימוש בקנבוס רפואי**.

בת"פ (שלום ירושלים) 19-02-12 **מדינת ישראל נ' דביר** (22.12.13), דובר בנאשם שיוחס לו עבירות של גידול והחזקת סמים לצריכה עצמית בכך, שהחזיק סם מסוג קנבוס במשקל של 16.59 גרם ובמשך מספר חודשים גידל בגינת ביתו 5 שתילי מריחואנה. בית המשפט מנמק את החלטתו בדבר ביטול ההרשעה לאור **המלצתו החיובית של שירות המבחן**, נסיבות ביצוע העבירות לפיהן, השימוש בסם נועד **להפיג את הכאבים** מהם סבל הנאשם בשל **טראומה שחוה ובשל נכות** ממנה סבל עקב **פציעתו במהלך שירותו בצה"ל**, ובשל החשש **לפגיעה קונקרטית בעיסוקו של הנאשם שתוביל לפיטוריו**.

ברי, כי אין דין מקרים אלה כדין המקרה שלפניי.

30. אכן צודק הסנגור בטענתו כי עיון בפסיקה מלמד, שישנם תיקי גידול, יצור, והכנת סמים מסוכנים **בודדים** בהם הוטלו לאחר כניסתו של תיקון 113 לחוק העונשין לתוקף, עונשים חורגים ממתחם הענישה שהוצג, ובהם עבודות של"צ ללא הרשעה, וזאת במקרים ייחודיים, כדוגמת הליך שיקום כוללני או בשל נסיבות אישיות יוצאות דופן, כך למשל:

בת"פ (שלום טבריה) 13365-08-13 **מדינת ישראל נ' טל** (8.7.14), בית המשפט ביטל את הרשעתו של נאשם שביצע עבירות של גידול, יצור והכנת סמים מסוכנים והחזקת סמים מסוכנים לצריכה עצמית בכך, שגידל שתילי

קנבוס במשקל של כ 81 גרם והחזיק בסם מסוג קנבוס במשקל של 0.30 גרם וסם מסוג חשיש במשקל של 3.14 גרם, לאור נסיבותיו יוצאות הדופן של הנאשם ובכלל זה גילו הצעיר, החשש הקונקרטי כי הרשעה בדין תפגע בהמשך לימודיו ובהתפתחותו המקצועית, עמידתו בהצלחה בהליך טיפולי במסגרת שירות המבחן ולאור **המלצתו החיובית של שירות המבחן.**

31. יצוין עוד, כי לא התעלמתי מטענת הסנגור לפיה, הנאשם גידל את הסמים בביתו לצריכה עצמית ועל מנת למנוע יצירת מגע עם גורמים עבריינים לשם קניית הסם וכן לא התעלמתי מהצעת החוק לתיקון פקודת הסמים המסוכנים (מדרג עבירות ועונשים בסם קנאביס), התשע"ד - 2013 שהוגשה על ידי חברת הכנסת תמר זנדברג ושהוצגה לעיוני ושמטרתה להחריג את העונשים על השימוש בסם מסוג קנאביס לעומת סמים אחרים בפקודת הסמים המסוכנים וליצור מדרג ענישה בהתאם לעבירה. ואולם, כידוע הצעת חוק כשמה כן היא - הצעה בלבד, וכל עוד החוק לא שונה בית המשפט מחויב לו ככתבו וכלשונו, וכל עוד החוק אוסר שימוש וגידול סמים אלו, על בית המשפט מוטל לשגר מסר חד משמעי וברור לפיו, תינקט יד קשה כלפי העוברים עליו.

יפים לעניין זה הדברים שנאמרו בע"פ 2000/06 **מדינת ישראל נ' ויצמן** (פורסם במאגרים המשפטיים):
" **אכן, הסם לגביו נעברו העבירות בהן הורשעו המשיבים נחשב כסם "קל". יחד עם זאת, סם מזיק הוא והמחוקק מצא לאסור השימוש בו בפקודה. מקובלת עליי עמדת המדינה כי אין להקל ראש בעבירות הנוגעות לסמים המוגדרים כ"קלים". המאבק בנגע הסמים צריך להיות מכוון גם נגד השימוש בסמים קלים ובפגיעתם של אלה ביחידים ובחוסנה של החברה כולה אין להמעט".**

4.ד. חריגה ממתחם ענישה זה לקולא אפשרית בשל שיקולי שיקום, ולחומרא בשל שיקולי הגנה על שלום הציבור בעתיד. בטרם אבחן את השאלה האם יש מקום לחרוג בעניינו של הנאשם ממתחם העונש אשר קבעתי, אדרש תחילה לשאלת ביטול הרשעתו של הנאשם, כעתירת הסנגור.

הרשעה- הכלל

32. על פי ההלכה הפסוקה (אשר לא שונתה בעקבות תיקון 113 לחוק העונשין), משהוכח ביצועה של עבירה יש להרשיע את הנאשם, וסיום ההליך המשפטי ללא הרשעה ייעשה רק במקרים חריגים, בהם היחס שבין חומרת העבירה לבין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה, אינו סביר.

ברע"פ 11476/04 **מדינת ישראל נ' חברת השקעות דיסקונט בע"מ**, (פורסם במאגרים המשפטיים), הדגיש בית המשפט העליון כי:

" ככלל, ביטולה של הרשעה במערך הענישה בפלילים הוא עניין חריג שבחריג,

המתאפשר בנסיבות מיוחדות... על פי העיקרון המשפטי הרווח, קיומה של אחריות בפלילים לביצוע עבירות על החוק מחייב הרשעה וענישה כחלק מאכיפת הדין, כנגזר ממטרות הענישה, וכנדרש מיישום עקרון השוויון של הכול בפני החוק. בהתקיים אחריות פלילית, סטייה מחובת הרשעה וענישה היא, על כן, עניין חריג ביותר. ניתן לנקוט בה אך במצבים נדירים שבהם, באיזון שבין הצורך במימוש האינטרס הציבורי באכיפה מלאה של הדין, לבין המשקל הראוי שיש לתת לנסיבות האינדיבידואליות של הנאשם, גובר בבירור האינטרס האחרון".

33. ראו גם הפסיקה שניתנה לאחרונה ממנה עולה כי הימנעות מהרשעה הינה בגדר חריג בלבד אשר שמור למקרים יוצאי דופן: רע"פ 1623/14 ג'בארה נ' מדינת ישראל (1.4.14); רע"פ 2180/14 שמואלי נ' מדינת ישראל (24.4.14); רע"פ 3589/14 לוזון נ' מדינת ישראל (10.6.14); רע"פ 4070/14 פלונית נ' מדינת ישראל (17.6.14); רע"פ 5100/14 מסארוה נ' מדינת ישראל (28.7.14); רע"פ 7224/14 פרנסקי נ' מדינת ישראל (10.11.14); רע"פ 7109/14 סייג נ' מדינת ישראל (20.11.14).

34. זאת ועוד, בפסיקה המנחה בשאלת ביטול ההרשעה נקבע כי ביטול ההרשעה מותנה בהצטבר שני גורמים: האחד, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם והשני, סוג העבירה מאפשר ביטול ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי ענישה אחרים (לעניין זה ראו: רע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מדינת ישראל (להלן: "הלכת כתב") וע"פ 2513/96 מדינת ישראל נ' ויקטור שמש (פורסמו במאגרים המשפטיים)).

בפרשת כתב ציין כבוד השופט לוין כי אי הרשעה תבוא במקום בו בית המשפט ישוכנע כי שיקולי השיקום של הנאשם המסוים שבפניו, גוברים על האינטרס הציבורי הנובע מחומרת העבירה והאפקט הציבורי של ההרשעה.

35. כבוד השופט לוין מונה בפסק הדין את שיקולי השיקום, המנחים בדרך כלל את שירות המבחן להמליץ על עונשים ללא הרשעה, ואלה הם:

" (א) האם מדובר בעבירה ראשונה או יחידה של הנאשם; (ב) מהי חומרת העבירה והנסיבות שבהן בוצעה; (ג) מעמדו ותפקידו של הנאשם והקשר בין העבירה למעמד ולתפקיד; (ד) מידת הפגיעה של העבירה באחרים; (ה) הנסיבות שהנאשם יעבור עבירות נוספות; (ו) האם ביצוע העבירה על ידי הנאשם משקף דפוס של התנהגות כרונית, או המדובר בהתנהגות מקרית; (ז) יחסו של הנאשם לעבירה, האם הוא נוטל אחריות לביצועה, האם הוא מתחרט עליה; (ח) משמעות ההרשעה על הדימוי העצמי של הנאשם; (ט) השפעת ההרשעה על תחומי פעילותו של הנאשם. שיקולים אלה, בלי שיהיו ממצים, מקובלים עליו, כאחד הגורמים שיש להביאם בחשבון בהחלטה בדבר תוצאות ההרשעה".

36.

לאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים ועיינתי בתסקיר שרות המבחן אשר הוגש בעניינו של הנאשם, לא שוכנעתי כי מקרה זה נמנה בגדר אותם מקרים חריגים עליהם מדברת הלכת כתב כמצדיקים סטייה מן הכלל לפיו נאשם שעבר עבירה יורשע בדינו. לא מצאתי כי עניינו של הנאשם נופל לגדר אותם "חריגים שבחריגים" או שמתקיימות בו אותן נסיבות מיוחדות המצדיקות הימנעות מהרשעתו.

37.

אף אם אניח לטובתו של הנאשם כי הוא השתקם מעת ביצוע העבירות ושינה מאורחות חייו, הרי שעדיין, סבורתני כי לא מתקיימים בעניינו יתר התנאים הנדרשים כדי להורות על ביטול הרשעתו. לא התעלמתי מטיעוני ההגנה ומכך שהנאשם עושה כבוד דרך לעבר שיקומו ובכלל זה עובד במקום עבודה מסודר, רכש השכלה אקדמית והפך לא מזמן לאב ואולם, כידוע, שיקומו של הנאשם מהווה שיקול נכבד אולם אינו השיקול היחיד, ואין בו כדי להוביל להתעלמות כליל מחומרת מעשיו.

יפים לעניין זה הדברים שנאמרו ברע"פ 5066/09 **אוחיון נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים המשפטיים):
"... איננו יכולים במקרה הנדון להתעלם מחומרת המעשים, נסיבות ביצועם, והאינטרס הציבורי המחייב הכבדת ידינו במקרים מעין אלו... על כן אין בתהליך השיקום, מוצלח ככל שיהיה, כדי לאיין את חומרת המעשים ואת הצורך להעניש את המבקש... איננו יכולים לתת מקום אך ורק לפן השיקומי, כל שניתן לעשות ... הוא להעניק משקל רב יותר לפן השיקומי-טיפול באיזון האינטרסים".

ראו גם הדברים שנאמרו ברע"פ 966/94 **אמזלג נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים המשפטיים):

"ככלל, ראוי ליתן לאדם צעיר, המבקש לשנות את אורח חייו, את ההזדמנות לזנוח את העיסוק בסמים ולשקם את חייו. ברם, כנגד השיקול האישי, עומד במקרה דנן שיקול ההרתעתיות כשלצדו הגורם החינוכי. נגע הסמים אוכל באוכלוסייה שלנו בכל פה; והחברה הכריזה מלחמת חורמה, ומצפה שהעונשים שייגזרו ע"י בתי המשפט בשל עבירות סמים, ישתלבו במאבק הכולל להדברת הנגע. ... ולעניות דעתי - השיקולים האישיים של שיקום העבריין חייבים לסגת מפני השיקולים של טובת הכלל".

38.

לדידי, העבירות בהן הורשע הנאשם בנסיבותיהן לא מאפשרות ביטול ההרשעה מבלי לפגוע בשיקולי אמון הציבור, הגמול וההרתעה. יתרה מכך, לא שוכנעתי כי טעמה של ההגנה לביטול ההרשעה לפיה, הרשעה עלולה לפגוע בתעסוקתו של הנאשם, מצדיק הימנעות מהרשעה. מדברים אלה לא ניתן ללמוד כי קיים חשש לפגיעה קונקרטיית בעבודתו של הנאשם באם תיוותר הרשעתו על כנה ולא שוכנעתי כי ישנם לעת הזו נתונים המצביעים על כך שבעתיד הקרוב כך יהיה. הנה כי כן, אין בנימוקים אשר העלתה ההגנה, לטעמי, כדי להוות משקל נגד לאינטרס הציבורי. כאמור, שירות המבחן לא מצא להמליץ על הימנעות מהרשעת הנאשם לאור אופי העבירות, התכנון והביצוע להם נדרש הנאשם לאורך תקופה, העובדה כי השימוש וגידול הסם היה חלק משמעותי מאורחות חייו ודפוסי התנהלות ולאור ההערכה לפיה, הרשעה לא תפגע ביכולתו התעסוקתית. בנסיבות אלה, כאמור, לא מצאתי נימוקים כבדי משקל אשר יצדיקו סטייה מהמלצת שירות המבחן בעניין זה.

39.

בשעה שדנתי בשאלת ביטול הרשעתו של הנאשם, קבעתי כי בשיקול השיקום לבדו אין די כדי להצדיק את ביטול הרשעתו. אולם, בשונה מכך, סעיף 40ד(א) לחוק העונשין קובע כי מקום בו מצא בית המשפט כי **"הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם"**, רשאי הוא לסטות ממתחם העונש אשר נקבע ולגזור על הנאשם עונש החורג לקולא מאותו מתחם. ויודגש מיד, אין הכרח כי הנאשם יעבור שיקום "מוסדי" במסגרת טיפולית כלשהי, ולעיתים די בכך שבית המשפט ישתכנע כי הנאשם מנהל אורח חיים נורמאטיבי, לא שב לדרכיו הרעות ולא מסתבך עוד בפלילים כדי לקבוע כי אותו נאשם השתקם או שיש סיכוי של ממש שישתקם בעתיד.

40.

ראו לעניין זה: רע"פ 1441/14 **חמיס נגד מדינת ישראל**, (פורסם במאגרים המשפטיים), שם מצא בית המשפט העליון לנכון לחרוג ממתחם העונש אשר נקבע בעניינו של נאשם שהורשע בעבירה של כניסה לישראל שלא כדין בשל שיקולי שיקום. במקרה הנדון, לא דובר בנאשם אשר עבר הליך שיקומי "מוסדי" כלשהו אולם, כב' השופט ס' ג'ובראן מצא כי אין מניעה לחרוג ממתחם העונש בשל שיקולי שיקום, שבאו לביטוי בהיותו של הנאשם סוחר אומן אשר מקיים עסקים מסחריים תקינים עם סוחרים ישראליים, ובעובדה כי מאז ביצוע העבירה בה הורשע, לא שב הנאשם לבצע עבירות נוספות ולימים אף קיבל היתר כניסה לישראל.

41.

כך גם בע"פ 5341/13 **מדינת ישראל נ' מוחמד אלקרעאן**, (פורסם במאגרים המשפטיים), דחה בית המשפט העליון את ערעורה של המדינה והותיר על כנו את העונש אשר הוטל על הנאשם בבית המשפט המחוזי, ואשר חרג ממתחם הענישה הנוהג בשל שיקולי השיקום אשר התקיימו בעניינו שבאו לידי ביטוי בחלוף הזמן מאז בוצעה העבירה, בעובדה כי הנאשם הספיק לרצות בינתיים מאסר ממושך בגין עבירה אחרת בה הורשע, וכי מאז שחרורו מבית הסוהר ניהל הנאשם חיים נורמאטיביים, שכללו יציבות תעסוקתית והימנעותו מלהסתבך בפלילים. בית המשפט מצא באלה שיקולי שיקום המצדיקים חריגה לקולא ממתחם הענישה הנוהג וזאת חרף העובדה כי הנאשם לא עבר כל הליך שיקומי במוסד טיפולי כלשהו.

42.

בעניינינו, שוכנעתי כי ישנו סיכוי של ממש לשיקומו של הנאשם, וזאת, בין היתר, לאור יציבותו התעסוקתית, ההשכלה האקדמית שרכש, הפיכתו לאזרח, העובדה כי מאז ביצוע העבירות נושאות כתב האישום, הנאשם לא הסתבך עוד בפלילים, הוא הבין את חומרת מעשיו ואת השפעותיו השליליות של הסם ואף לנוכח עמדת שירות המבחן, לפיה מהנאשם נשקפת מסוכנות נמוכה להישנות התנהגות עוברת חוק. בנסיבות אלה לדידי, היעדרות לעתירת המאשימה להשית על הנאשם עונש של מאסר אשר יכול וירוצה בעבודות שירות עלולה להסיג לאחור את הישגיו השיקומיים המשמעותיים ולהחזירו למעגל העברייני.

43.

אמנם מצאתי להעניק משקל לאמור בתסקיר שירות המבחן בכל הנוגע להרשעת הנאשם אך לא מצאתי לאמץ את המלצתו בדבר היקף שעות השל"צ. לא למותר לציין כי המלצת שירות המבחן כשמה כן היא, המלצה שאיננה מחייבת את בית המשפט אשר אמון על בחינת אינטרסים רחבים מאלה שבוחן שירות המבחן עת מגבש הוא את המלצתו, ולבית המשפט נתונה האפשרות שלא לקבל את ההמלצה במקרה המתאים.

44.

בבואי לגזור את עונשו של הנאשם ובהתאם לסעיף 40ג(ב) לחוק, מצאתי להתחשב בשיקולים לקולא ובכלל זה, בהודאת הנאשם, הודאה שיש בה משום קבלת אחריות וחיסכון בזמן שיפוטי יקר; לעברו הפלילי הנקי; לנסיבותיו האישיות של הנאשם כפי שפורטו בהרחבה בתסקיר שירות המבחן לרבות גילו הצעיר ולמסכת חייו המורכבת; לחלוף הזמן מאז ביצוע העבירות; לעובדה כי מאז בוצעו העבירות לא הסתבך הנאשם בפלילים; לפגיעה של העונש וההרשעה בנאשם ובמשפחתו; למוטיבציה שהביע הנאשם לשקם את חייו ובכלל זה יציבותו התעסוקתית והפיכתו לאב; ולהתרשמותי לפיה, להליך המעצר ולהליך המשפטי אפקט מרתיע ומציב גבולות עבורו ובשיקולים לחומרא ובכלל זה חומרת העבירות ונסיבות ביצוען.

כן נתתי דעתי לשיקולים של הרתעת היחיד והרתעת הרבים.

בהתחשב בכל אלה, אני סבורה כי על אף חומרת מעשיו של הנאשם יש מקום משיקולי שיקום לסטות לקולא ממתחם העונש הראוי שקבעתי לעיל. משכך, אני מרשיעה את הנאשם ודנה אותו לעונשים הבאים:

- א. ניתן בזאת צו של"צ בהיקף של 500 שעות. שירות המבחן ימציא תכנית לביצוע השל"צ תוך 10 יום מהיום. לאחר קבלת התוכנית, כאשר אותה וזאת ללא צורך לקיים דיון נוסף.

העתק מגזר הדין בדחיפות לשירות המבחן.

הובהרה לנאשם חשיבות שיתוף הפעולה עם שירות המבחן בביצוע עבודות השל"צ ומשמעות היעדר שיתוף הפעולה.
העתק מגזר הדין בדחיפות לשירות המבחן.

- ב. מאסר מותנה למשך 8 חודשים, אשר יופעל אם תוך תקופה של 3 שנים מהיום הנאשם יעבור כל עבירת סמים מסוג פשע.

- ג. מאסר מותנה למשך 5 חודשים, אשר יופעל אם תוך תקופה של 3 שנים מהיום הנאשם יעבור כל עבירת סמים מסוג עוון.

- ד. קנס בסך ₪ 3,000 או 15 ימי מאסר תמורתו.
הקנס ישולם תוך 90 יום מהיום.

- ה. הנאשם יחתום על התחייבות כספית על סך 10,000 ₪ שלא לעבור כל עבירה בניגוד לפקודת הסמים המסוכנים וזאת לתקופה של 3 שנים מהיום. אם לא תיחתם ההתחייבות תוך 7 ימים, יאסר הנאשם ל 10 ימים.

ו. אני פוסלת את הנאשם מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה למשך 4 חודשים, וזאת על תנאי שלא יעבור כל עבירה בניגוד לפקודת הסמים המסוכנים במשך שנתיים מהיום.

ניתן בזאת צו להשמדת המוצג - סמים בכפוף לחלוף תקופת הערעור.

העתק גזר הדין בדחיפות לשירות המבחן.

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום לבית המשפט המחוזי בבאר שבע.

גזר דין בעניינה של הנאשמת 2

א. טענות הצדדים:

45. המאשימה הטעימה כי יש מקום במקרה זה להימנעות מהרשעה ועתרה לאמץ את המלצת שירות המבחן לעניין העונש הכולל ביצוע עבודות של"צ בהיקף של 140 שעות וצו מבחן.

46. הסניגור הפנה לנסיבותיה האישיות של הנאשמת, לעברה הנקי, להודאתה במיוחס לה, לחיסכון בזמן שיפוטי, להמלצתו החיובית בעיקרה של שירות המבחן ועתר להימנע מהרשעתה של הנאשמת ולהימנע מהשתתפות צו של"צ.

47. הנאשמת מסרה כי היא עובדת במשרה מלאה וכי באופן עקרוני היא מוכנה לבצע את עבודות השל"צ ואולם, ביקשה להתחשב בטענות הסניגור בעניין זה.

ב. תסקיר שירות המבחן:

48. מתסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינה של הנאשמת ביום 16/4/2015 עולה כי מדובר בנאשמת בת 29; נשואה לנאשם; אם לילדה בת כחודשיים; עובדת בחברת "אמדוקס" כאחראית על ניהול מידע; נעדרת כל עבר פלילי.

49. שירות המבחן מפרט עוד מקורותיה של הנאשמת ומפאת צנעת הפרט לא ארחיב לבד מלציין כי, הנאשמת עלתה עם אמה לישראל מאוקראינה בשנת 1999, כאשר בשנה זו התגרשו הוריה, תוך שאביה נשאר באוקראינה; בשלב מסוים הגיע האב לישראל על מנת להימצא קרוב אליה ולאחיה אולם עזב את ישראל כעבור זמן קצר ונישא בשנית; הנאשמת תיארה יחסים מרוחקים עם אביה; שיתפה כי גירושי הוריה היו על

רקע קונפליקטים רבים ופרידות מרובות, במסגרתן היה אביה נוהג לרוקן את הבית מרכוש וממזון ולהשאירם חסרי כל; תיארה קשיי קליטה בישראל עמם התמודדו בני המשפחה באופן נורמאטיבי; תיארה יחסים קרובים השוררים בינה לבין אחיה ואמה; בעלת תעודת בגרות מלאה; שירתה שירות צבאי מלא כמפעילת מחשב במדור מבצעים באמ"ן; תוארה על ידי מפקדיה בצבא כבולטת בחריצותה, במסירותה, במקצועיותה ובאחריותה; לאחר שחרורה מצה"ל למדה לקראת תואר ראשון במדעי המחשב וניהול באוניברסיטה הפתוחה, תוך שנותרו לה 5 קורסים לסיום התואר; מגיל 21 ועד גיל 26 עבדה בחברת "אינטל" במתן שירותי תמיכה במקביל ללימודיה האקדמיים; מגיל 27 החלה לעבוד בחברת "אמדוקס" בצוות התמיכה; כיום עובדת בחברה כאחראית על ניהול ידע; ממכתב ממעסיקה עולה, כי היא מבצעת את תפקידה על הצד הטוב ביותר; כיום מצויה הנאשמת בחופשת לידה.

50.

הנאשמת הכירה את בעלה, הנאשם, לפני כ- 7 שנים במסגרת הלימודים באוניברסיטה; כבר בתחילת הקשר הזוגי עלו ביניהם חיכוכים מילוליים עקב הערותיו אודות המראה החיצוני שלה, דבר שגרם לעליות ולמורדות בקשר הזוגי; החיכוכים ביניהם המשיכו גם לאחר נישואיהם ומשך, פנו באופן עצמאי לטיפול זוגי שנמשך 6 חודשים אשר הועיל להם באופן חלקי; בהמשך, ומשחלה הידרדרות נוספת ביחסיהם, השתתפו בטיפול זוגי נוסף למספר מפגשים בין החודשים יוני-נובמבר 2014; כיום מערכת היחסים הזוגית השתפרה באופן משמעותי ולתפיסתם, הם אינם זקוקים עוד לסיוע בתחום זה.

51.

הנאשמת שיתפה את שירות המבחן בכך שהתנסתה לראשונה בשימוש בסם מסוג קנבוס לאחר שהכירה את הנאשם; בתקופת לימודיהם בבאר שבע הם נחשפו לסביבה סטודנטאלית צורכת סמים; היו תקופות בהן צרכו סמים מדי יום, ואף מספר פעמים ביום; כיום, לדבריה, מצליחה לראות את הנזקים שהשימוש בסמים גרם לזוגיות שלה עם הנאשם ומבינה כי מדובר בדרך בלתי אדפטיבית להתמודדות עם קשייהם אשר הובילה לתלות מנטלית בסם; מסרה, כי מאז שנעצרה בגין תיק זה חדלה מעשיית שימוש בסמים; בדיקת השתן שמסרה נמצאה נקייה מסם; לדבריה, חווית המעצר גרמה לה לניעור משמעותי ולהערכת חייה מחדש; לידת בתה אפשרה לה חשיבה מחודשת אודות משמעות צריכת הסמים בעבודה וכי כיום היא מבינה את הצורך שלה לשלוט בחייה.

52.

הנאשמת מסרה עוד, כי כיום בני הזוג נמצאים בסביבה נורמטיבית בעיקרה, כאשר חלק מהאנשים ממעגליהם החברתיים עושים שימוש בסמים, דבר שאינו מהווה בעיה בעיניה ואינו משפיע עליה לרעה, תוך שלהערכת השירות הנאשמת התקשתה לראות בכך גורם סיכון אפשרי; לדבריה, בתקופה נושאת האישום הקשר בינה לבין הנאשם "לא היה במיטבו" ועישון הסמים היווה חלק משגרת יומם; היא לקחה אחריות על חלקה בעבירה, עם זאת, צמצמה והתקשתה לפרט אודות גידול וייצור הסם במטבח ביתה כשלדבריה, לא שאלה את הנאשם שאלות בנוגע לכך ולא התעניינה במעשיו לאור הקשר הרעוע ששרר ביניהם באותה עת; מסרה כי לא תעשה שימוש בסם בעתיד עקב ההליכים המשפטיים והימצאותה כיום בשלב אחר, אחראי ובוגר יותר בחייה.

53.

שירות המבחן התרשם מהנאשמת כבעלת יכולות קוגניטיביות ותפקודיות גבוהות, המסוגלת להתחבר

לרגשותיה ולבטאם באופן ישיר; לאורך חייה התמודדה עם משברים הקשורים ביחסי הוריה ופרידתם, בהתאקלמותם בישראל לאחר העלייה, בניתוק הקשר עם אביה וגדילתה ללא דמות אב חיובית ומכוונת.

54.

להערכת השירות, קשייה הרגשיים של הנאשמת נובעים הן ממערכת יחסיהם של הוריה אשר חשפו אותה להתנהגויות ולקונפליקטים אותם התקשתה להכיל רגשית כילדה והותירו בה משקעים רגשיים והן ממערכת יחסיה המורכבת עם הנאשם שלוותה בתחושות חרדה סביב אפשרות אובדן הקשר. שירות המבחן העריך עוד, כי השימוש בסם היווה עבור הנאשמת מפלט מתחושות אלו וכערופ תקשורת והתנהלות אל מול הנאשם, וכי חשיפתה לחברה העושה שימוש בסמים ועמדותיה בקשר לכך, הן בגדר עמדות בעייתיות, המהוות גורמי סיכון עתידיים עברה.

55.

יחד עם זאת, שירות המבחן התרשם כי לאורך השנים הנאשמת גילתה דפוס התמודדות חיובי עם משברים, יכולת לאתר בסביבתה דמויות עליהן היא סומכת, וכי היא מבינה כיום את האפקט ההרסני של השימוש בסמים על יחסיה הזוגיים, תוך שמבטאת רצון לנהל את חייה תוך הימנעות מעשיית שימוש בסמים. היותה של הנאשמת נעדרת עבר פלילי, תפקודה התקין במסגרת התעסוקתית וההליכים המשפטיים להתרשמות השירות, מהווים אלמנטים המפחיתים את גורמי הסיכון ומהווים גורמי סיכוי בעניינה.

56.

הנאשמת מסרה כי כיום היא חשה שהפיקה לקחים משמעותיים מהתנהלותה וכי היא מבינה את הנסיבות הרגשיות והסביבתיות שהובילו אותה לעשיית שימוש בסם וכי היא איננה חשה בשלב זה בחייה נזקקות למעורבות טיפולית.

57.

שירות המבחן המליץ להימנע מהרשעת הנאשמת. להמלצתו זו, הגיע השירות תוך שלקח בחשבון, בין היתר, את השיקולים הבאים: מחד גיסא, ההתרשמות לפיה, הרשעה בדין לא תפגע בדימויה העצמי של הנאשמת באופן משמעותי וכי לא נשקפת פגיעה קונקרטית במקום עבודתה של הנאשמת כתוצאה מהרשעה; קשייה של הנאשמת לתאר את הדינמיקה סביבה ואת הימצאותם של הכלים לגידול סם במטבח ביתה חרף חלופ הזמן מאז ביצוע העבירה על ידה. מאידך גיסא, עברה הפלילי הנקי, החשש שהביעה הנאשמת מפגיעה עתידית במשלח ידה, ההתרשמות לפיה, ההליכים המשפטיים בעניינה מהווים גורמים הרתעתיים ומצבי גבולות עברה, לקיחת האחריות מצדה, לצד תפקודה כיום כאם, וההתרשמות לפיה, הנאשמת מצויה היום במקום אחר בחייה, תוך שהפנימה את הפסול שבמעשיה.

58.

בסופו של יום המליץ השירות להימנע מהרשעתה של הנאשמת לצד ענישה של צו שירות לתועלת הציבור בהיקף של 140 שעות וצו מבחן אשר במהלכו תידרש הנאשמת לבצע בדיקות שתן קבועות וארעיות לצרכי מעקב לאור שימושה בסמים במשך שנים רבות ועל מנת למנוע פגיעה אפשרית באוכלוסייה המקבלת שירות במסגרת צו השל"צ.

ג. דיון והכרעה:

59. בסימן א'1 לפרק ו' לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: החוק) אשר הוסף לחוק במסגרת תיקון מס' 113 נקבע עקרון ההלימה כעקרון המנחה בענישה, היינו ניתן משקל בכורה לשיקולי גמול, ונקבע כי בראש ובראשונה על העונש להלום את חומרת העבירה בנסיבותיה ואת מידת אשמו של הנאשם.

60. בקביעת מתחם העונש ההולם בהתאם לעקרון ההלימה יש להתחשב בערך החברתי שנפגע כתוצאה מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת, ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

ג.1. הערך החברתי המוגן שנפגע:

61. הערך החברתי המוגן שנפגע כתוצאה ממעשי הנאשמת הינו שמירה על חייהם ובריאותם של אזרחי המדינה, וכן שמירה על סדר חברתי תקין.
יפים לעניין זה הדברים שנאמרו בת"פ 18306-12-09 **מדינת ישראל נ' אלדין ואח'** (פורסם במאגרים המשפטיים):

"עבירת השימוש בסם לצריכה עצמית מהווה היא את דלת הכניסה אל עולם הפשע. אל לו לבית המשפט לזלזל בחומרתה של עבירה זו אשר לעיתים רבות יש בה כדי להוביל את אותו אדם אשר נוהג להשתמש בסמים אל עבר ביצוע עבירות חמורות יותר כגון גניבה, פריצה, שוד ועבירות אלימות נוספות שכל מטרתן להביא ליכולת מימון הסמים והצריכה במיוחד על רקע מצב כלכלי ונסיבות אישיות כמו אלו אשר צוינו בפניי. על בית המשפט להעביר מסר חד וברור אף ביחס לאלה המשתמשים בסם לצורך צריכה עצמית ולא להמתין עד להסתבכותם בעבירות סמים חמורות יותר. אין ספק, כי השלב הבא לאחר שימוש בסמים לצריכה עצמית, הינו שלב חמור יותר ביחס לביצוע עבירות סם חמורות שיש בהן לפגוע בחברה כולה".

ג.2. פירוט נסיבות רלוונטיות לפי ס' 40 ט (א) (1)-(5) :

62. מידת הפגיעה בערך המוגן בעניינינו הינה ממשית וזאת מבלי להתעלם מהעובדה כי מדובר בסם הנחשב סם "קל" ובכמות שהינה יחסית לא גבוהה. בהקשר זה אף לקחתי בחשבון את חלקו המרכזי והעיקרי של הנאשם במהלך הדברים, ובנזק הישיר והעקיף שנגרם ושעלול היה להיגרם מביצוע העבירה, בעובדה שהנאשמת יכולה הייתה להבין את אשר היא עושה, את הפסול שבמעשה או את משמעותו וכי היה ביכולתה להימנע מהמעשה עת לא נפגעה מידת השליטה שלה בו.

אכן, המאשימה החליטה מטעמיה היא להעמיד את הנאשמת לדין בעבירה של החזקת סמים לצריכה עצמית, ולא בעבירות חמורות יותר המנויות בפקודת הסמים. אולם, לא ניתן להתעלם במקרה זה מנסיבות ביצוע העבירה וממכלול נסיבות העניין כפי העולה מהעובדות המגוללות בכתב האישום המתוקן, ומהעובדה כי העבירות המיוחסות לנאשם בוצעו "תחת אפה" של הנאשמת, בהיותה נשואה לו ובהיותם מתגוררים יחד תחת קורת גג אחת.

ג.3. מדיניות הענישה הנוהגת:

63.

בכל הנוגע למדיניות הענישה הנוהגת, הענישה המוטלת על נאשמים בעבירות החזקת סם לצריכה עצמית היא מגוונת ונעה בין צו מבחן ללא הרשעה לבין מאסר בפועל ממש, אולם ברור כי יש לבחון כל מקרה לגופו בהתאם לנסיבותיו.

פירוט פסיקה רלוונטית

א.

ברע"פ 6138/09 **פרדזב נ' מדינת ישראל** (2.8.2009), דחה בית המשפט העליון בקשת רשות ערעור שהגיש הנאשם על חומרת העונש שהוטל עליו בגין מספר עבירות של החזקת סם מסוכן מסוג חשיש לצריכה עצמית בכמות של 13.82 גרם. על הנאשם הוטלו - **6 חודשי מאסר, 12 חודשי מאסר מותנה, קנס כספי ופסילה מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה למשך שנתיים.**

ב.

בת"פ (שלום אילת) 1210/07 **מדינת ישראל נ' פילחזוב** (4.1.2010), גזר בית המשפט על נאשם, בעל עבר פלילי שהורשע במגוון עבירות וביניהן: מספר עבירות רכוש, החזקת סכין והחזקת 1.6 גרם חשיש לצריכה עצמית - **עבודות של"צ בהיקף של 200 שעות, צו מבחן למשך שנה, מאסר מותנה ופסילת רישיון נהיגה לתקופה בת 12 חודשים.** בית המשפט לקח בחשבון את המאמצים שערך הנאשם להשתקם ולהיגמל.

ג.

בת"פ (מחוזי מרכז) 32746-11-09 **מדינת ישראל נ' ביטון ואח'** (16.3.2010), גזר בית המשפט על נאשם, נעדר עבר פלילי, שהודה והורשע בהחזקת 18 גרם של סם מסוג קנאבוס - **מאסר החופף את תקופת מעצרו - חודשיים ושבוע ומאסר מותנה.** עונש דומה הוטל במסגרת אותו תיק על נאשם אחר, בעל עבר פלילי ישן.

ד.

בת"פ (שלום עכו) 53325-11-10 **מדינת ישראל נ' יאסין** (6.12.2011), גזר בית המשפט על נאשם שהורשע בהחזקת סם מסוכן לצריכה עצמית מסוג חשיש בכמות של 27.29 גרם - **עבודות של"צ בהיקף של 180 שעות** בהתאם להמלצתו של שירות המבחן.

ה.

בת"פ (שלום באר שבע) 13169-03-11 **מדינת ישראל נ' קדוש** (26.12.2012), גזר בית המשפט על נאשם שנקבע כי כבר עבירה של החזקת סם מסוכן מסוג חשיש שלא לצריכה עצמית במשקל של 97.83 גרם - **עבודות של"צ בהיקף של 200 שעות, התחייבות והוצאות משפט ללא הרשעה.**

ו.

בת"פ (שלום באר שבע) 38781-04-11 **מדינת ישראל נ' אדרי** (11.6.2013), גזר בית המשפט

על נאשם שהורשע בעבירה של החזקת סם מסוכן לצריכה עצמית מסוג חשיש במשקל של 1.4557 גרם, צירף תיק נוסף שייחס לו עבירה של החזקת סם לצריכה עצמית מסוג חשיש במשקל של 27.5 גרם וכן צירף שני תיקי נוספים שייחסו לו עבירות של היזק לרכוש במזיד ותקיפת שוטר, על סמך הסדר טיעון שגובש בין הצדדים - **שני מאסרים מותנים, קנס וחתימה על התחייבות להימנע מביצוע עבירה.**

ז. בת"פ (שלום עכו) 4864-05-11 **מדינת ישראל נ' גבריס** (18.1.2012), גזר בית המשפט על נאשם שהורשע בהחזקת סם מסוכן מסוג חשיש לצריכה עצמית במשקל של 3.99 גרם - **3 חודשי מאסר על תנאי והתחייבות כספית בסך 1,000 ₪** על סמך הסדר טיעון שגובש בין הצדדים.

ח. בת"פ (שלום רחובות) 30653-04-12 **מדינת ישראל נ' הרמס** (20.5.2013), גזר בית המשפט על נאשם שהורשע בהחזקת סם לצריכה עצמית מסוג חשיש במשקל של 8.4 גר - **עבודות של"צ בהיקף של 200 שעות, צו מבחן למשך שנה, הארכת מאסר על תנאי ופסילה בפועל.**

ט. בת"פ (שלום באר שבע) 6920-11-13 **מדינת ישראל נ' חזיזה** (24.6.2014), גזר בית המשפט על נאשם שהורשע בעבירה של החזקת סם לצריכה עצמית מסוג חשיש במשקל של 20.1931 גרם, על סמך הסדר טיעון שגובש בין הצדדים - **קנס, חתימה על התחייבות להימנע מביצוע עבירה והארכת המאסרים המותנים שהיו תלויים ועומדים כנגד הנאשם.**

י. ת"פ (שלום באר שבע) 32753-12-13 **מדינת ישראל נ' בן אבו** (22.4.2014), גזר בית המשפט על נאשם שהורשע בעבירה של החזקת סם לצריכה עצמית מסוג הרואין במשקל של 0.1984 על סמך הסדר טיעון שגובש בין הצדדים - **חתימה על התחייבות להימנע מביצוע עבירה והארכת מאסר מותנה שהיה תלוי ועומד כנגדו.**

64. **לאור כל האמור לעיל, בהתחשב בערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה ממעשה הנאשם, מידת הפגיעה בהם, בנסיבות ביצוע המעשה ולאחר שבחנתי את מדיניות הענישה הנוהגת, אני קובעת כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר מותנה או של"צ לבין 6 חודשי מאסר אשר יכול וירוצו בעבודות שירות.**

65. חריגה ממתחם ענישה זה לקולא אפשרית בשל שיקולי שיקום, ולחומרא בשל שיקולי הגנה על שלום הציבור בעתיד. הצדדים לא חלקו ביניהם כי עניינה של הנאשמת מצדיק הימנעות מהרשעה, וחלקו ביניהם בשאלה האם יש מקום להשית על הנאשמת צו שירות לתועלת הציבור כהמלצת שירות המבחן.

66. לאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים ועיינתי בתסקיר שרות המבחן אשר הוגש בעניינה של הנאשמת, מצאתי כי אכן עניינה של הנאשמת נופל לגדר אותם "חריגים שבחריגים" ושמתיימות בו אותן נסיבות מיוחדות

המצדיקות הימנעות מהרשעה. זאת ועוד, הוכח בפני כי הנאשמת נמצאת במהלכו של הליך שיקום וכי הרשעה תפגע בהליך זה, לא כל שכן פגיעה חמורה. בהקשר זה, שירות המבחן התרשם כי חרף גורמי הסיכון בעניינה של הנאשמת ובכלל זה, קשייה לתאר את הדינמיקה סביבה ואת הימצאותם של הכלים לגידול סם במטבח ביתה למרות חלופי הזמן מאז ביצוע העבירה וחרף קשייה להבחין בגורמי הסיכון הנובעים מחשיפתה גם כיום לחברה הצורכת סמים ועמדותיה המצמצמות בקשר לכך - הרי, שבעניינה של הנאשמת קיימים אלמנטים רבים המהווים גורמי סיכוי לשיקום. שירות המבחן מציין את גורמי הסיכוי לשיקום בעניינה של הנאשמת וביניהם: עברה הפלילי הנקי, יציבותה התעסוקתית, דפוס התמודדותה החיובי עם משברים בחייה לאורך השנים, לקיחת האחריות על מעשיה, הבנתה כיום את האפקט ההרסני של השימוש בסמים על יחסיה הזוגיים, והמוטיבציה שהיא מגלה לנהל את חייה תוך הימנעות מעשיית שימוש בסם, תפקודה כאם, היותם של ההלכים המשפטיים גורמים הרתעתיים ומצבי גבולות עבודה, וההתרשמות לפיה, הנאשמת הפנימה את הפסול שבמעשיה וכי כיום היא מצויה במקום אחר בחייה.

67. לצד האינטרס הציבורי הדורש ענישה מוחשית ומרתיעה בעבירה אותה עברה הנאשמת יש לזכור ולהזכיר כי הענישה גם לאחר תיקון 113 היא לעולם אינדיבידואלית:
ראו לעניין זה הדברים שנאמרו בע"פ 433/89 **אטיאס נ' מדינת ישראל** וברע"פ 3173/09 **פראג'ין נ' מדינת ישראל** (פורסמו במאגרים המשפטיים):

"זאת תורת הגישה האינדיבידואלית בתורת הענישה המקובלת עלינו כקו מנחה בסוגיה קשה וסבוכה זו של הענישה ומטרותיה, ואין אנו רשאים "להקל" על עצמנו ולהחמיר עם הנאשם, מתוך הסתמכות על הנימוק והחשש שמא הקלה במקרה מסוים הראוי לכך ישמש תקדים למקרים אחרים שאינם ראויים לכך. חזקה על בית המשפט שידע להבחין בין מקרה למקרה לגופן של נסיבות ולעיצומם של דברים".

68. עריכת האיזון בין האינטרס הציבורי בהרתעה, הגנה על בטחון הציבור וההכרח להילחם בנגע הסמים לבין האינטרס הציבורי והאישי בשיקומו של הנאשם איננה מלאכה קלה. יחד עם זאת, בנסיבות הייחודיות של המקרה המונח לפני, לאור מסכת חייה המורכבת של הנאשמת, מערכת יחסיה הסבוכה עם הנאשם ופוטנציאל הסיקום המשמעותי, אני סבורה כי יש מקום לתת לנאשמת הזדמנות אמיתית לחזור למוטב ולערוך שינוי בחייה לעבר שיקומה, ולהסתפק בקביעה כי הנאשמת ביצעה את המיוחס לה בכתב האישום ולהימנע מהרשעתה בדין.

69. לאחר שהתרשמתי מטענות הצדדים, המלצת שירות המבחן וממכלול נסיבות העניין, נחה דעתי כי במקרה זה ניתן להשיג את מטרות הענישה באמצעות השתתפות רכיבי גמול בדרך של עונש שיקומי חינוכי בדמות ביצוע עבודות לתועלת הציבור, צו מבחן, והתחייבות להימנע מביצוע עבירה, אם כי בהיקף נמוך מזה שהומלץ על ידי שירות המבחן, וזאת מבלי להקל ראש בחומרת העבירה ובהתחשב בנסיבותיה האישיות של הנאשמת ובהיותה מטופלת בתינוקת כבת חודשיים. כידוע, המלצת שירות איננה מחייבת את בית המשפט אשר אמון על

בחינת אינטרסים רחבים מאלה שבוחן שרות המבחן.

ד.6. גזירת הדין:

70.

בבואי לגזור את דינה של הנאשמת נתתי דעתי לשיקולים לקולא וביניהם: הודאתה במיוחס לה, החיסכון בזמן שיפוטי יקר, עברה הפלילי הנקי, הזמן שחלף מאז ביצוע העבירה והמוטיבציה שביטאה הנאשמת לשקם את חייה ולהעלותם למסלול נורמאטיבי, ולשיקולים לחומרא וביניהם: חומרת העבירה ונסיבותיה, כמו כן נתתי דעתי לשיקולים של הרתעת היחיד והרתעת הרבים.

נוכח כל האמור לעיל, אני דנה את הנאשמת לעונשים הבאים:

א.

הנאשמת תחתום על התחייבות כספית על סך 2,000 ₪ שלא לעבור עבירה בה הודתה וזאת לתקופה של שנה מהיום. אם לא תיחתם ההתחייבות תוך 7 ימים, תיאסר הנאשמת ל- 10 ימים.

ב.

ניתן בזאת צו של"צ בהיקף של 100 שעות.

הנאשמת תבצע את העבודות במסגרת הוסטל "בית דקל" בתפקידי חונכות ועזרה במטבח.

העתק מגזר הדין בדחיפות לשירות המבחן.

הובהרה לנאשמת חשיבות שיתוף הפעולה עם שירות המבחן בביצוע עבודות השל"צ ומשמעות היעדר שיתוף הפעולה.

ג.

מעמידה הנאשמת במבחן במסגרת שירות המבחן למשך שנה מהיום.

ניתן בזאת צו להשמדת המוצג -סמים בכפוף לחלוף תקופת הערעור.

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום לבית המשפט המחוזי בבאר שבע.

ניתנה היום, ו' תמוז תשע"ה, 23 יוני 2015, במעמד הנוכחים.